

87. Arreskov Gravensten.



Literatur og Synonymer:

1. Graastensæblet fra Arreskov (Bentzien, Dansk Havetidende, 1861, Nr. 1 og 1876, Nr. 13).
2. Gravensteiner von Avreskor (Lauche, Erster Ergänzungsband zu Illustriertes Handbuch der Obstkunde, p. 85, Nr. 732).
3. Gravensteiner von Arreskov (Engelbrecht, Apfelsorten, 1889, p. 14).

Historie. — Dette af Selskabet til Havedyrkningens Fremme i Kjøbenhavn i 1860 med en Sølvmedalje præmiebelønnede Æble har, efter Meddelelser i Dansk Havetidende, Gartner Hansen, tidligere Gartner ved Arreskov på Fyen, senere ved Rosenfeld på Sjælland, Æren af at have fremdraget og gjort bekendt i en videre Kreds. Det skal være opelsket af Frø af Gårdmand og Sognefoged Christen Pedersen i Brændelydinge i Brahetrolleborg Sogn ; han har uddelt Pødekviste af det til forskjellige Sider. Der har været sagt, at dette Æble er fremkommen af Gravenstenkjærner, hvorom der dog intet med Sikkerhed er oplyst; men da Frugten og især Lugten og Smagen har en Del tilfælles med Gravenstenen, så bidrager dette meget til at styrke denne Formodning.

Beskrivelse af Træet. — Træet er af meget kraftig Væxt, bliver stort og danner en omfangsrig, rund Krone. — Årsskud: middeltalrige, noget oprette, temmelig lange, tykke, svagt buede, knæede, kortleddede, rødbrune, for oven uldede, for neden sølvgråhudede, med temmelig store, mest runde, spredtsiddende Lenticeller. — Bladknopper: store, brede, meget tilliggende, med røkerøde, uldede Knopskjæl. — Blade: på Sommerskuddene store, ægformede eller ovale, med tilføjjet middellang Spids, rundtakket eller stumpt savtakket Rand, middellange eller korte, meget uldede Bladstilke og små Axelblade; om Frugtknopperne ere Bladene meget langstrakte, omvendt ægformede og med tilføjjet Spids. — Frugtknopper: små, kegleformede, med stump Spids, røde og brune Knopskjæl. — Blomster: middelstore, sildige, udvendig lyserøde, indvendig hvide.

Frugtbarhed: i Træets senere Alder stor.

Kultur. — Dette kraftige Træ er temmelig hårdført, trives både i lettere og sværere Jord og lader sig opelske til smukke høj- og halvstammede Træer, der dog behøve nogen Beskyttelse, for at de store Frugter ikke skulle blæses ned. I de fleste Tilfælde vil det være rigtigt at dyrke det ligesom Gravenstenen som Halvstamme eller Lavstamme. På Doucin gror det godt, og det synes at være lidt villigere til. at bære Frugt i en tidligere Alder end Gravenstenen.

Beskrivelse af Frugten. — Størrelse: stor, i bedste Udvikling 85 mm. bred, 75 mm. høj, almindelig 67 mm. bred og 63 mm. høj. — Form: afstumpet rundagtig kegleformet, sjældent så høj som bred; Bugen sidder undertiden på Midten, men oftere lidt under, nedad er den sædvanlig afrundet og har ofte en temmelig flad Stilkende, over Midten aftager den stærkt; den er ofte på den ene Side lidt indbuet eller indsnævret nær ved Bægerhvelvingen. Tværnsnit ikke rundt. — Frugtstilk: kort, når ikke Periferien, sjældent længere, middeltykk eller tyk, træagtig, undertiden lidt. kjødet, grøn, dunet, indledet i en middeldyb, ofte bred, ujævn og med ru Rust beklædt Stilkgrube. — Bæger: halvt eller mindre end halvt åbent, grønt og brunt; Bladene temmelig lange og brede, adskilte i Bunden, lidt indadbøjede, oprette og ofte med udadbøjede Spidser; anbragt i en middeldyb, snæver Nedsænkning imellem Folder, hvoraf flere som brede, flade Ribber kunne forfølges ned over Frugten.

Bægerhulen bredt kegleformet. Støvdragerne næsten lavtstillede. — Hud: glat, lidt glinsende, på Lageret lidt smattet, fra Træet lys grønliggul, undertiden med hvidligt Skjær, senere gul, på Solsiden stærkere gul og ofte lidt besprængt eller punkteret med rødt; fine brune Hudpunkter, der på Skyggesiden ofte ere omgivne af hvidt og på Solsiden af rødt, findes mere eller mindre tæt spredte over Frugten, også findes af og til mindre Rustfigurer samt sorte Vandpletter som hos Gravenstenen. Lugten er ikke så kraftig som Gravenstenens. — Kjød: hvidgult med gule eller grønliggule Årer, temmelig fint, skjørt, saftrigt; behagelig vinagtigt og sødt; det har en behagelig Aroma, der samtidig minder om Gravenstenen og Melon. — Kjernehus: højt løgformet; Kamrene imod Stilken spidse, imod Bægeret aftagende og ofte kort afrundede, ikke meget rummelige, lidt åbne, ofte lukkede, hvert indeholdende 1, 2 a 3 temmelig store, flade, langt tilspidsede, mørkebrune, i Reglen veludviklede Kjærner. Axehulen smal eller middelbred.

Modenhed. — Plukkes sædvanlig i første eller anden Uge af September, er tjenlig til at nydes fra Slutningen af denne Måned og i Oktober, taber i Begyndelsen af November i Smag. I den varme Sommer 1889 blev den her plukket i August og havde sin bedste Saison i September.

Kvalitet og Brug: meget god Bordfrugt, nydt i passende Modenhedsgrad af første Rang, og lige så afholdt i Kjøkkenet som Gravenstenen. I Tyskland giver man den det højeste Kvalitetsmærke som Bordfrugt.